

รู้ให้ชัดกับ “ยาแก้อักเสบ”

อาจารย์ เกษัชกร วีรัตน์ เหลืองมันคง

ภาควิชาเภสัชวิทยา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

อักเสบ มีความหมายตรงกับภาษาอังกฤษว่า **Inflammation** ซึ่งเป็นภาวะที่ทำให้เกิดอาการปวด บวม แดงและรู้สึกร้อน ณ บริเวณที่มีการอักเสบเกิดขึ้น ภาวะอักเสบที่รู้จักกันดี ได้แก่ ข้ออักเสบ เอ็นอักเสบกล้ามเนื้ออักเสบ รวมทั้งอาการอักเสบที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุในการทำงานหรือเล่นกีฬา การใช้ยาเพื่อลดการอักเสบ ต้องใช้ยาในกลุ่มที่เรียกว่า **“ยาแก้อักเสบ”** หรือ **“ANTI-INFLAMMATORY DRUG”** หรือ **“NSAIDs”** (เอ็น-เซด ย่อมาจากคำว่า **Non-Steroidal Anti-Inflammatory Drugs**) โดยยาแก้อักเสบนี้ ยังนิยมใช้ลดอาการปวดที่เกิดจากสาเหตุอื่นๆ เช่น ปวดหัว ปวดประจำเดือน ปวดฟัน ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ รวมทั้งยังอาจใช้ลดไข้อีกด้วย ทำให้มียาประเภทนี้จำหน่ายและใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย ทั้งที่เป็นยากิน ยาฉีด ยาใช้ภายนอกทั้งในรูปแบบเจลหรือสเปรย์ โดยยาแต่ละตัวจะมีข้อบ่งใช้และวิธีการใช้ยาแตกต่างกันไป

สิ่งที่ควรคำนึงเสมอในการใช้ยาในกลุ่มนี้ คือ

1. “ยาแก้อักเสบ” มักระคายเคืองทางเดินอาหาร ควรรับประทานยาหลังอาหารทันทีและดื่มน้ำตามมากๆ
2. “ยาแก้อักเสบ” มักใช้เพื่อบรรเทาอาการเท่านั้น เมื่อหายจากอาการอักเสบและอาการปวดให้หยุดยาทันที โดยเฉพาะอย่างยิ่งชนิดที่เป็นยากิน เนื่องจากการใช้ยานานๆ นอกจากระคายเคืองทางเดินอาหารแล้ว อาจทำให้การหยุดไหลของเลือดผิดปกติ ความดันโลหิตสูง บวมน้ำและเกิดภาวะไตวายได้ (ระยะเวลาในการใช้ยา ขึ้นกับข้อบ่งใช้และสภาวะโรคที่เป็น จากคำแนะนำของแพทย์หรือเภสัชกร)

“ยาแก้อักเสบ” ซึ่งมีใช้ในประเทศไทย ได้แก่

ชื่อยาแก้อักเสบ	ชื่อการค้า
<i>Acemetacin</i>	Aceo
<i>Aspirin</i>	Alka-Seltzer, Aspent, Bayer aspirin, Entrarin, Seferin
<i>Celecoxib</i>	Celebrex
<i>Diclofenac</i>	Amminac, Ammi-Votara, Antenac, Cataflam, Catanac, Cencenac, Clofec, Covonac, D-Flam, Diclolan, Diclosian, Diclo SR100, Difelene, Difengesic, Dolonil SR100, Dosanac, Fenacil, Fenagel, Flexy,

	Inflanac, Lesflam, Lofenac, Myfenac, Painelief, Remethan, Rhumanol, Sefnac, Sybsyde CR, Tarjena, Uniren, Ventarone, Vesconac, Volfenac, Volnac, Voltaren, Votamed
<i>Etodolac</i>	Etonox
<i>Etoricoxib</i>	Arcoxia
<i>Fenbufen</i>	Cepal
<i>Ibuprofen</i>	Ambufen, Brustan, Bumed, Cefen, Coprofen, Gesica, G-Fen, Gofen, Greatofen, Heidi, Ibrofen, Ibufac, Ibugan, Ibulan, I-Profen, Mano-Bruzone, Manomic, Nurofen, Rheumanox, Spedifen
<i>Indomethacin</i>	Ammi-Indocin, Elmego, Elmetacin, Liometacen, M-Cin, Satogesic
<i>Ketoprofen</i>	Fastum, Kaprofen, Lolita
<i>Ketorolac</i>	Ketolac
<i>Loxoprofen</i>	Loxonin
<i>Mefenamic acid</i>	Coly, Conamic, Fenamic, Mainnox, Manic, Manomic, Mefa, Menamic, Namic, Painnox, Pongesics, Ponstan
<i>Meloxicam</i>	Melcam, Melobic, Mel-OD, Melox, Mobic
<i>Nabumetone</i>	Bumetone, Nabone, Nametone, Rheumetone
<i>Naproxen</i>	Annoxen-S, Naproflex, Naprosian, Naprosyn LE, Sonap, Soprofen, Synflex
<i>Nimesulide</i>	Emdon, Nidol, Nilide, Nimill, Nimlide MD, Nimulid
<i>Parecoxib</i>	Dynastat
<i>Piroxicam</i>	Ammidene, Brexin, Butacinon Fort, Cyclodex, Dexalin, Feldene, Flamic, Ifemed, Manoxicam, Piram, Polyxicam, Roxifen, Roxycam, Rumaxicam
<i>Proglumetacin</i>	Afloxan
<i>Tenoxicam</i>	Memzotil, Seftil, Sinoral, Tenax, Tenox, Tenoxil, Tilnoxcam

เนื่องจากยากลุ่มนี้สามารถหาซื้อได้ที่ร้านยาทั่วไป ทำให้หลายคนเข้าใจผิดและไปที่ร้านยาเพื่อขอซื้อยาแก้อักเสบมาใช้สำหรับอาการเจ็บคอซึ่งมีสาเหตุจากการติดเชื้อ โดยที่ไม่ทราบว่าแท้จริงแล้วโรคติดเชื้อต้องรักษาด้วย “**ยามาเชื้อ**” หรือ “**ANTI-BIOTIC**” ซึ่งมีผลช่วยทำลายเชื้อแบคทีเรียที่เป็นสาเหตุของการติดเชื้อนั้น ทำให้นอกจากยาจะไม่ช่วยให้อาการเจ็บคอหายเร็วขึ้นแล้ว ยังอาจทำให้ผู้ใช้

ยาเกิดอาการไม่พึงประสงค์จากยาแก้แสบอีกด้วย ดังนั้น ก่อนซื้อยามาใช้ทุกครั้ง ควรแจ้งถึงสาเหตุที่ต้องใช้ยากับเภสัชกรให้ชัดเจนก่อนเสมอ

เอกสารอ้างอิง

MIMS Thailand. 124th ed. Bangkok: UBM Medica; 2011.